

Minister Cyfryzacji

BM.WSKN.161.194.2023
Warszawa, 28 grudnia 2023 r.

Szanowna Pani,

w odpowiedzi na petycję¹ w sprawie wprowadzenia całkowitego zakazu emitowania i oglądania filmów i grafik erotycznych, pornografii, uprzejmie informuję, że kwestię możliwych blokad czy zakazów należy rozpatrywać wyłącznie pod kątem możliwości ograniczenia dostarczania usług społeczeństwa informacyjnego, to jest m.in. usług dostarczania treści w internecie. Kwestia dostępu do pornografii nie ogranicza się bowiem wyłącznie do strefy internetu, rozpowszechnianie treści pornograficznych jest możliwe przy wykorzystaniu innych nośników niż internet. Ponadto, warto wskazać, że kwestie rozpowszechniania treści pornograficznych i ochrony małoletnich przed takimi treściami leżą również w gestii Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz Ministerstwa Kultury².

W związku z tym należy podkreślić, iż tworzenie oraz korzystanie z pornografii nie jest prawnie zakazane w Polsce. Tym samym pornografia nie jest treścią nielegalną w rozumieniu przepisów, które umożliwiałyby ograniczenie dostępu do usług oferujących określone treści. Pornografia co do zasady jest prawnie tolerowana, zakazy zaś dotyczą wyłącznie określonych jej odmian – wykorzystania seksualnego małoletnich, treści zoofilskich lub treści brutalnych (art. 202 § 3 Kodeksu karnego³). W kontekście rozpowszechniania, również udostępnianie pornografii osobom małoletnim jest czynem karalnym (art. 202 § 2 Kodeksu karnego).

Trzeba podnieść, jak wskazano w komentarzu do Kodeksu karnego, iż zakaz z art. 202 § 1 Kodeksu karnego, dotyczący zakazu narzucania odbioru treści pornograficznych innej osobie, „chroni przede wszystkim wolność seksualną w postaci prawa do życia wolnego od uczucia wstydu seksualnego i jednocześnie uznaje prawo do zapoznawania się z pornografią”. Należy przy tym zwrócić uwagę

¹ Wpływ do MC – 7.12.2023 r.

² Dla przykładu należy przywołać przepisy ustawy o radiofonii i telewizji z dnia 29.12.1992 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1722, z późn. zm.), która m.in. w art. 18 ust. 1 wskazuje, iż „Zabronione jest rozpowszechnianie audycji lub innych przekazów zagrażających fizycznemu, psychicznemu lub moralnemu rozwojowi małoletnich, w szczególności zawierających treści pornograficzne lub w sposób nieuzasadniony eksponujących przemoc”. Odniesienia do rozpowszechniania treści pornograficznych zawierają również art. 47ja, art. 47o, art. 47p, a ponadto ustawa ta zawiera inne regulacje, które mogą chronić małoletnich przed nieodpowiednimi treściami.

³ Ustawa - Kodeks karny z dnia 6.06.1997 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, z późn. zm).

na problematykę zdefiniowania treści uznawanych za pornograficzne, co wpływa również na potencjalną możliwość określenia granic treści, które powinny być uznane za zakazane.

Na gruncie obecnego prawa więc wszelka ingerencja w treści dostępne online możliwa jest w odniesieniu do treści uznanych za nielegalne na podstawie innych przepisów.

Należy przywołać również prawodawstwo unijne, m.in. przepisy Dyrektywy 2000/31/WE (dyrektywa o handlu elektronicznym)⁴. Celem tej dyrektywy jest m.in. zapewnienie właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego usług świadczonych w internecie. Zgodnie z Dyrektywą, państwa nie mogą ograniczać swobodnego przepływu usług pochodzących z innego państwa – dotyczyłoby to więc również sytuacji, w której właściciel określonej strony internetowej czy portalu posiadałby siedzibę w innym kraju członkowskim UE⁵. Takie ograniczenie podyktowane mogłoby być wyłącznie np. koniecznością zachowania porządku publicznego lub ochroną zdrowia publicznego, ale powinno być, zgodnie z orzecznictwem TSUE⁶, ograniczone do konkretnych przypadków i określonych podmiotów. Umożliwia to więc walkę z określonymi usługami łamiącymi prawo – np. oferującymi treści pornograficzne z udziałem małoletnich – ale nie z treściami niebędącymi nielegalnymi, a więc w tym pornografią z udziałem osób dorosłych. Ponadto wspomnieć należy o art. 8 rozporządzenia 2022/2065 (akt o usługach cyfrowych)⁷, zgodnie z którym na dostawców usług pośrednich (a więc np. hostingodawców⁸ stron internetowych) nie nakłada się ogólnego obowiązku monitorowania informacji, które dostawcy ci przekazują lub przechowują, ani aktywnego ustalania faktów lub okoliczności wskazujących na nielegalną działalność. Przepisy te interpretować można w sposób świadczący o zakazie wprowadzania odgórnej blokady generalnego zakresu stron internetowych, który wymagałby ze strony tych dostawców aktywnego wykrywania stron zawierających treści pornograficzne i ich blokowania.

W związku z powyższym ograniczenie dostępu do określonych treści w internecie podyktowane musi być odwołaniem do nielegalności tych treści, ich wysoką szkodliwością, zwłaszcza np. dla małoletnich, jak i nie powinno prowadzić do generalnego nakazu ich blokowania. Wobec tego zasadne jest przyjęcie reguł,

---

⁴ Dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8.06.2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz. Urz. WE L 178 z 17.07.2000 r.).

⁵ Unia Europejska.

⁶ Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19.10.2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (akt o usługach cyfrowych) (Dz. Urz. UE L 277 z 27.10.2022 r. str. 1).

⁸ Firmy lub organizacje, które udostępniają miejsce na serwerze internetowym, gdzie można przechowywać pliki, dane oraz aplikacje internetowe

które ograniczyłyby dostęp do takich treści na żądanie, bez wprowadzania generalnego zakazu korzystania z nich. Takie rozwiązanie było tematem prac Ministerstwa Cyfryzacji w trakcie procesu legislacyjnego dot. projektu ustawy o ochronie małoletnich przed dostępem do treści nieodpowiednich w internecie⁹. Rozwiązanie to nie zakładało odgórnej blokady dostępu do treści pornograficznych, lecz celem ochrony małoletnich przewidywało wyposażenie rodziców w skuteczne narzędzia kontroli rodzicielskiej. Projekt został jednak wycofany z Parlamentu. W kontekście ograniczania dostępu do pornografii wskazywano bowiem na możliwe inne rozwiązania chroniące dzieci stosowane. W innych krajach europejskich preferowanym rozwiązaniem jest wprowadzenie mechanizmów, które nie zakazywałyby pornografii, a umożliwiały na skuteczną kontrolę dostępu do niej przez osoby najbardziej narażone na jej negatywne działanie. Możliwe to jest m.in. poprzez mechanizmy weryfikacji wieku wdrażane przez strony oferujące treści pornograficzne – m.in. w Wielkiej Brytanii oraz Francji trwają prace nad mechanizmem, który zagwarantowałby skuteczność weryfikacji wieku przy jednoczesnej ochronie prywatności osób korzystających z tych rozwiązań. Możliwość wypracowania skutecznych ale i respektujących ochronę prywatności metod weryfikacji wieku wymaga pogłębionych analiz.

Potwierdzony negatywny wpływ pornografii na małoletnich uzasadnia podejmowanie prób ograniczenia dostępu do niej przez osoby najmłodsze. Nieodzowne jest jednak również przeprowadzanie akcji edukacyjnych w tym temacie, uświadamiających zarówno rodzicom, pedagogom, jak i najmłodszym, niebezpieczeństwo związane z nieograniczonym dostępem do internetu. Obecnie prowadzonych jest wiele kampanii w tym zakresie, m.in. przez Ministerstwo Cyfryzacji, NASK¹⁰ czy Urząd Komunikacji Elektronicznej.

Wśród kampanii edukacyjno-informacyjnych realizowanych na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa w internecie wymienić należy:

- projekt „Bezpieczni w Sieci” - projekt edukacyjny, którego celem jest wspieranie pedagogów i młodzieży w podnoszeniu kompetencji cyfrowych z zakresu cyberbezpieczeństwa;
- akcja „Nie na pokaz”, mająca na celu zwrócenie uwagi na problem wytwarzania intymnych obrazów lub filmów przez osoby małoletnie;
- działania realizowane w 2021 r. w ramach cyklu edukacyjnego „Bezpieczni w sieci z OSE”¹¹. Raz na kwartał dla nauczycieli przygotowywane były pakiety edukacyjne – opracowano

---

⁹ Rządowy projekt ustawy o ochronie małoletnich przed dostępem do treści nieodpowiednich w internecie (druk 3282).

¹⁰ Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa - Państwowy Instytut Badawczy.

¹¹ Ogólnopolska Sieć Edukacyjna.

publikacje dotyczące czterech cyberzagrożeń: cyberprzemocy, sextingu, FOMO (Fear Of Missing Out) i szkodliwych treści;

- kampanię „Nie zagub dziecka w sieci”, w ramach której publikowane były m.in. spoty telewizyjne i informacje dotyczące ochrony dzieci w internecie, tworzenia haseł, zamieszczania treści w mediach społecznościowych, rozmawiania o cyberprzemocy, możliwościach do wykorzystania aplikacji kontroli rodzicielskiej;
- prowadzoną od kilku lat przez Urząd Komunikacji Elektronicznej kampanię „Klikam z głową” oraz projekt #keepCTRL, skierowane do najmłodszych użytkowników usług telekomunikacyjnych, jak i rodziców i nauczycieli, których celem jest promowanie bezpiecznego korzystania z internetu i urządzeń telekomunikacyjnych, m.in. poprzez zajęcia dot. Niebezpiecznych zjawisk w sieci, uzależnienia od internetu i sextingu;
- w ramach OSE (Ogólnopolska Sieć Edukacyjna, dzięki której szkoły otrzymują nieodpłatny dostęp do szybkiego internetu) oferuje się szkołom usługi bezpieczeństwa, które chronią przed stronami zawierającymi treści nieadresowane do młodych odbiorców, czy treściami drastycznymi, wywołującymi bardzo negatywne emocje u odbiorcy, w szczególności treści pornograficzne.

Dodatkowo, poza wymienionymi kampaniami edukacyjnymi, należy zwrócić uwagę na postępujący rozwój w usługach kontroli rodzicielskiej. Oferowane komercyjnie usługi odznaczają się coraz większą skutecznością w działaniu, umożliwiając rodzicom na pogłębioną kontrolę korzystania z internetu przez osobę małoletnią, w tym kontrolę odwiedzanych stron, i ochronę dziecka przed zagrożeniami znajdującymi się w sieci. Najwięksi z obecnych na polskim rynku operatorów telekomunikacyjnych oferują płatne usługi, w ramach których skorzystać można z aplikacji kontroli rodzicielskiej. Aplikacje te pozwalają na blokowanie niechcianych stron internetowych oraz programów zawierających nieodpowiednie treści, jak również na zarządzanie czasem korzystania przez dziecko z internetu. Usługi oferowane są w ramach opłacanej miesięcznie subskrypcji, umożliwiającej objęcie ochroną określonej liczby urządzeń. Istnieje również możliwość skorzystania z bezpłatnej, publicznej aplikacji ochrony rodzicielskiej – mOchrona, obsługiwanej przez NASK.

Obok tego podkreślić trzeba, iż w ramach NASK-u działa Dyżurnet.pl, zespół ekspertów będący punktem kontaktowym do zgłaszania nielegalnych treści w internecie, szczególnie związanych z seksualnym wykorzystywaniem dzieci. W działalność Dyżurnet.pl wpisuje się także prowadzenie szkoleń, konferencji, seminariów i zajęć dla uczniów, nauczycieli, policji i przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości. Zgłoszenia dokonywane na Dyżurnet.pl drogą mailową lub

za pomocą infolinii dotyczyć mogą m.in. seksualnego wykorzystywania dzieci, jak i twardej pornografii – celem usunięcia takich treści z internetu.

Należy podkreślić, iż na poziomie unijnym podejmowane są działania mające na celu zwalczanie nielegalnych treści pornograficznych. Zalicza się do tego Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1232¹², które wprowadza tymczasowe odstępstwo od określonych zasad prywatności w komunikacji elektronicznej ustanowionych Dyrektywą 2002/58/WE¹³ (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej). Zgodnie z prawem unijnym, jak i prawem polskim, każdej osobie przysługuje prawo do prywatności, a w tym do tajemnicy korespondencji. Jednakże ze względu na wagę, jaką odznacza się konieczność zapewnienia bezpieczeństwa małoletnich przed wykorzystaniem seksualnym, umożliwiono dostawcom usług komunikacji elektronicznej (m.in. komunikatorów internetowych) na stosowanie mechanizmów wykrywających dziecięcą pornografię i tzw. grooming (seksualne nagabywanie dzieci). Mechanizmy te stosowane mogą być wyłącznie w zgodzie z obostrzeniami przewidzianymi w Rozporządzeniu 2021/1232, i nie mogą prowadzić do ujawnienia rzeczywistej treści komunikatów, ani naruszać wykorzystywanego przez dostawcę szyfrowania transmisji. Na forum unijnym trwają prace nad projektem rozporządzenia, które zastąpi tymczasowe przepisy i kompleksowo ureguluje kwestię walki z dziecięcą pornografią i seksualnym wykorzystywaniem dzieci w internecie, biorąc przy tym pod uwagę należyte poszanowanie prywatności osób korzystających z komunikacji elektronicznej. Wszystkie wskazane powyżej działania obrazują szeroką skalę obecnie prowadzonych zabiegów mających na celu zablokowanie nielegalnej pornografii i wyeliminowanie jej z internetu.

Z up. Katarzyna Antoniak
Dyrektor Biura Ministra
w Ministerstwie Cyfryzacji
/dokument podpisany elektronicznie/

---

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1232 z dnia 14.07.2021 r. w sprawie tymczasowego odstępstwa od niektórych przepisów dyrektywy 2002/58/WE w odniesieniu do wykorzystywania technologii przez dostawców usług łączności interpersonalnej niewykorzystujących numerów do przetwarzania danych osobowych i innych danych do celów zwalczania niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych w internecie (Dz. Urz. UE L 274 z 30.7.2021 r. s. 41).

¹³ Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12.07.2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz. Urz. WE L 201 z 31.07.2002 r. s. 37).